

Důvěryhodnost – významná hodnota profesní etiky

Jsou média k justici spravedlivá ?
Nástroje posilování odpovědnosti – etický kodex

JUDr. Lenka Bradáčová, Ph.D.

Kodex profesní etiky státního zástupce

Nejvyšší státní zastupitelství ČR

Kodex profesionální etiky státního zástupce

- I. Nezávislost
- II. Nestrannost
- III. Objektivita
- IV. Odbornost
- V. Iniciativa
- VI. Důstojnost vystupování
- VII. Spolupráce
- VIII. Důvěryhodnost**

Důvěryhodnost

VIII. Důvěryhodnost

Státní zástupce si počíná při výkonu své funkce i při svých mimopracovních aktivitách tak, aby nezpochybňoval důvěryhodnost své osoby, ani důvěryhodnost státního zastupitelství.

*Jedná se o důvěryhodnost státního zástupce na pracovišti i před veřejností – **veřejným míněním.***

*Důvěryhodnost svou i státního zastupitelství buduje státní zástupce dodržováním shora uvedených principů zejména na pracovišti a dále důstojným a čestným chováním zejména **v osobním životě.***

Státní zástupce dodržuje zákony - svým spoluobčanům by měl být vzorem v jejich dodržování.

Víra státního zástupce v jemu svěřené poslání posiluje důvěru veřejnosti ve státní zastupitelství.

Státní zástupce by proto měl jak svým výkonem funkce tak i svým osobním životem dávat najevo zejména to, že dodržování právních předpisů je pro něj důležitou hodnotou.

Nástroje posilování odpovědnosti

- jmenování státních zástupců do funkce
- kariérní systém a úprava přeložení
- vnitřní organizace
- systém vzdělávání
- **přístup veřejnosti k informacím – srozumitelnost, transparentnost**
- role komor, profesních sdružení a obecné veřejnosti
- **role médií**

Bulvár se již od 19 století soustřeďuje po vzoru reklamy místo úsudku na vášně.

Ve druhé půlce 20.století jsme podleli přesvědčení, že něco se dozvědět může být zábava a ne práce.

21. Století se díky technologiím marketingově vrhlo na rychlost – toto pojetí stojí na zjištění že většina občanů se nedokáže soustředit déle než tři minuty.

Myšlení je nahrazeno předem připraveným sloganem.
Pozornost médií je upřena jen na TEĎ

Karel Hvižďala

***Zkratkovitý, jednoduchý popis vymáhání a aplikace práva vede k nedorozumění, předání zkreslených informací na hraně polopravd – nepomáhá zlepšení právní kultury v zemi
- ony tři minuty***

Avšak justice je často formalistická a nesrozumitelná

Veřejný prostor ovládla medialita

***nekonečný proud informací polopravd spekulací
nemáme společný přesný jazyk
něco se dozvědět chce čas a je to pracné – mnoho lidí to zapomnělo
chybějí filtry
Každý má pravdu, pravda je banální, všechny interpretace jsou si
rovny – mediální populismus
Každý může věřit čemukoli***

Mediální obhajoba –

spiklenecké teorie, mediální útoky na veřejnou žalobu,
tzv. úniky informací vždy s dovětkem proč by tak činila obhajoba
Odborná argumentace – dnešní styl podávání informací obranu téměř vylučuje.

Proč se zvenku může zdát, že justice nefunguje ?

Nežijeme v době, kdy veřejný prostor je zahlcen informacemi které zpochybňují fungování čehokoli ?

Tomuto pohledu dále přispívají

Délka řízení

Nesrozumitelná vyjádření

Rozhodnutí o meritu věci která jsou nepředvídatelná vybočující mimo obvyklou rozhodovací praxi, vyvolávají pochybnost i v odborné veřejnosti resp. jejich motivace

Poradní výbor evropských prokurátorů 2014 Pro výbor ministrů Rady Evropy

Vztahy s médii

Veřejní žalobci jsou nabádáni, aby pravidelně informovali veřejnost prostřednictvím médií o své činnosti a jejich výsledcích

Veřejní žalobci by měli usilovat svou činností o transparentnost a o důvěru veřejnosti

Pokud je veřejný žalobce vystaven nespravedlivému útoku ze strany médií, má právo spornou informaci korigovat prostřednictvím prostředků národního práva

Ve velkých případech jakož při šíření nepravdivých informací o osobách či okolnostech případu je žádoucí, aby informaci podal vedoucí veřejné žaloby.

Doporučení GRECO

přijmout **profesní etický kodex pro všechny státní zástupce doplněný vysvětlujícími poznámkami nebo praktickými příklady včetně doporučení pro řešení střetu zájmů a souvisejících otázek** (např. v souvislosti s dary, vedlejšími činnostmi, kontakty s třetími stranami/mlčenlivostí atd.), který bude účinně předložen všem státním zástupcům a bude snadno dostupný veřejnosti, doplněn o praktická opatření pro jeho implementaci včetně důvěrných konzultací a školení

Doporučení Rec(2000)19 Výboru ministrů Rady Evropy členským státům o roli veřejné žaloby v systému trestní justice,

Stanovisko č. 9 (2014) Poradního výboru evropských prokurátorů (CCPE) pro Výbor ministrů Rady Evropy o Evropských normách a zásadách týkajících se veřejných žalobců - tzv. Římská charta ze dne 17. 12. 2014

European Guidelines on Ethics and Conduct for Public Prosecutors – „Budapest Guidelines“ – přijaté na konferenci evropských generálních prokurátorů dne 30. 5. 2005 v Budapešti, CPGE (2005)05,

Pravidla stavovské zodpovědnosti a přehled základních povinností a práv prokurátorů přijatá Mezinárodní asociací prokurátorů (IAP) dne 23. 4. 1999 v Amsterodamu.

Evidenci vedlejších činností státních zástupců

(1) Státní zastupitelství vede **evidenci vedlejších činností státních zástupců**, kteří jsou u něj činní; krajská státní zastupitelství a Městské státní zastupitelství v Praze vedou tuto evidenci pro státní zástupce okresních a jim na roveň postavených státních zastupitelství v obvodu jejich působnosti.

Konzultace

(1) **Konzultace k výkladu a naplňování Etického kodexu státního zástupce poskytují nadřízení vedoucí státní zástupci** (§ 11a zákona o státní zastupitelství); na vyžádání se konzultace poskytne důvěrně.

(2) Konzultace k výkladu a naplňování Etického kodexu státního zástupce poskytuje na vyžádání nadřízeného vedoucího státního zástupce podle odstavce 1 kabinet nejvyššího státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství.

(3) Za účelem výměny poznatků z praxe výkladu a naplňování Etického kodexu státního zástupce zařadí Nejvyšší státní zastupitelství tuto oblast jako jeden z bodů každoroční celorepublikové porady vedoucích státních zástupců.

Školení

(1) Vedoucí státní zástupci **zajistí proškolení státního zástupce** z Etického kodexu státního zástupce, a to při nástupu k výkonu funkce státního zástupce ke státnímu zastupitelství, v jehož čele vedoucí státní zástupce stojí

kárné provinění :

zaviněné porušení povinností státního zástupce, zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce.

§ 24 zák.č. 283/1993 Sb o státním zastupitelství

- (1) Státní zástupce je při výkonu své funkce povinen odpovědně plnit své úkoly a respektovat přitom zásady, které zákon pro činnost státního zastupitelství stanoví; zejména je povinen postupovat odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně, spravedlivě a bez zbytečných průtahů. Jákýkoli vnější zásah nebo jiný vliv, jehož důsledkem by mohlo být porušení některé z těchto povinností, musí odmítnout.
- (2) Státní zástupce je při výkonu své funkce, ve svém osobním životě i při výkonu svých politických práv povinen vystříhat se všeho, co by mohlo vzbuzovat důvodné pochybnosti o dodržování povinností uvedených v odstavci 1, ohrozit vážnost funkce státního zástupce nebo vážnost státního zastupitelství anebo ohrozit důvěru v nestranný a odborný výkon působnosti státního zastupitelství nebo státního zástupce. Státní zástupce zejména
  - a) ve výkonu své funkce se nesmí nechat ovlivnit zájmy politických stran, veřejným míněním nebo sdělovacími prostředky,
  - b) svoji funkci musí vykonávat nezaujatě a bez ekonomických, sociálních, rasových, etnických, sexuálních, náboženských nebo jiných předsudků a ve vztahu k osobám, s nimiž při výkonu své funkce jedná, se musí zdržet projevů osobních sympatií, náklonnosti nebo negativních postojů,
  - c) nesmí umožnit, aby funkce státního zástupce byla zneužita k prosazování soukromých zájmů,
  - d) musí odpovědně přistupovat ke správě vlastního majetku i majetku, jehož správa mu byla svěřena, uzavírat jen takové závazky, jejichž plnění není na újmu řádného výkonu funkce státního zástupce, a svoje finanční záležitosti uspořádat tak, aby jich nemohlo být využíváno k nepřipustnému ovlivňování jeho osoby v souvislosti s výkonem funkce státního zástupce,
  - e) nesmí působit jako rozhodce nebo zprostředkovatel řešení právního sporu, zastupovat účastníky soudního řízení nebo působit jako zmocněnec poškozeného nebo zúčastněné osoby v soudním nebo správním řízení, s výjimkou zákonného zastoupení nebo případů, ve kterých takový postup umožňuje zvláštní právní předpis, anebo případů, v nichž půjde o zastupování dalšího účastníka řízení, v němž je účastníkem i sám státní zástupce.

- (3) Státní zástupce je povinen dbát **soustavným vzděláváním** o prohlubování svých odborných právních a dalších znalostí potřebných pro řádný výkon funkce. K tomu vedle samostatného studia využívá zejména vzdělávací akce, organizované Justiční akademií, případně státním zastupitelstvím a vysokými školami.
- (4) Státní zástupce je povinen **zachovávat náležitou úctu** k ostatním státním zástupcům, jiným osobám vykonávajícím právnícké povolání, k ostatním zaměstnancům státního zastupitelství a dalším osobám, s nimiž při výkonu své funkce jedná; je povinen zejména zdržet se nepřiměřené veřejné kritiky státního zastupitelství a výkonu jeho působnosti, jiných státních zástupců, soudců, advokátů a notářů.
- (5) Státní zástupce přispívá svými znalostmi a schopnostmi při odborné přípravě a při odborném vzdělávání státních zástupců, soudců, právních a justičních čekatelů a dalších zaměstnanců státního zastupitelství a soudů organizovaném Justiční akademií, ministerstvem, státním zastupitelstvím nebo soudy. Nebrání-li tomu jeho povinnosti při výkonu funkce, může státní zástupce přispívat svými znalostmi též při odborné přípravě zejména advokátů a advokátních koncipientů.
- (6) Státní zástupce nesmí ode dne, který je stanoven jako den nástupu do funkce, až do zániku funkce státního zástupce, kromě výkonu funkce státního zástupce a funkce vedoucího státního zástupce nebo jeho náměstka, anebo činností spojených s dočasným přidělením k ministerstvu nebo Justiční akademií, **zastávat žádnou jinou placenou funkci ani vykonávat jinou výdělečnou činnost, s výjimkou správy vlastního majetku a činností vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké a činností v poradních orgánech ministerstva, vlády a v orgánech komor Parlamentu za předpokladu, že tyto činnosti jsou slučitelné s požadavky na řádný výkon funkce státního zástupce.**
- (7) Pokud byl státní zástupce pověřen jednotlivým úkonem správy státního zastupitelství, je povinen svěřený úkon odpovědně vykonat.

Z kárné praxe :

I. Zákonnost a nezávislost

Státní zástupce jedná nezávisle na jiných orgánech a institucích a odmítne jakékoli pokusy o neoprávněné zasahování politických, ekonomických a jiných soukromých či veřejných subjektů. Státní zástupce tedy nepřipustí, aby tyto subjekty zasahovaly do jeho činnosti nad rámec zákona. Nebojí se proti takovým zásahům a vlivům ohradit.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 4. 1995, sp. zn. **Can 4/95**:

Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud po svém vyloučení ze všech úkonů dozoru v trestním řízení **telefonicky intervenuje** u vyšetřovatele a u jeho nadřízeného, aby bylo obviněné v trestním řízení umožněno vycestovat do zahraničí.

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 19. 1. 1995, sp. zn. **2 Spr 187/94**:

Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud jako státní zástupce, který vykonává dozor v trestní věci proti obviněnému policistovi, sepiše nadřízenému obviněného policisty dopis, v němž se **přimlouvá za možnost dalšího působení obviněného policisty u Policie České republiky** a takový dopis ani nepředloží v rozporu s účinným organizačním a aprobačním řádem vedoucím státnímu zástupci.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 5. 3. 2013, sp. zn. **12 Ksz 14/2012**:

Státní zástupce poruší povinnost podle § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství, tím, že **požádá o informace z probíhajícího trestního řízení v mu nepřislušné věci, aniž tuto žádost hodnověrně doloží důvody** relevantními pro poskytování informací o trestním řízení v soustavě státního zastupitelství; tím ohrozí důvěru v nestranný výkon své funkce i státního zástupce, na němž informaci vyžaduje.

Z kárné praxe :

II. Nestrannost

Státní zástupce při výkonu své působnosti nikoho nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje pro příslušnost k určité národní, rasové, etnické, náboženské, sexuální, věkové, sociální nebo politické skupině, ani pro subjektivní dojem, jímž na něj jednotlivé osoby působí. Státní zástupce, který je si vědom skutečností, jež mohou zpochybnit jeho nestrannost, sám uplatní zákonem stanovený postup vedoucí k jeho vyloučení z projednávání nebo rozhodování v příslušné věci. V uvedených směrech odolá i případnému vlivu veřejného mínění nebo sdělovacích prostředků a nepodřizuje výkon své působnosti veřejné publicitě.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 3. 4. 2014, sp. zn. **12 Ksz 5/2011**:

Pokud státní zástupkyně přijme prostředky pocházející z peněžní půjčky sjednané s osobou, u které byla dříve odložena trestní věc dozorovaná státním zastupitelstvím, u něhož státní zástupkyně vykonávala vedoucí funkci, poruší tím povinnost podle § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství, tj. povinnost ve svém osobním životě vystříhat se všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestranný a odborný výkon působnosti státního zastupitelství.

Z kárné praxe :

III. Odbornost

Státní zástupce při výkonu působnosti státního zastupitelství přihlíží ke všem skutečnostem podstatným pro posouzení věci.

Opatření státního zástupce musí být činěna na nejvyšší odborné úrovni a s nejvyšší pečlivostí. Státní zástupce musí jednat se znalostí právních předpisů, rozhodovací praxe soudů a názorů teorie. Jestliže státní zástupce při vyřizování konkrétní věci tyto znalosti nemá, je povinen si je doplnit. Je připraven obhájit svůj postup a přijmout za něj odpovědnost. Při výkonu své působnosti má stále na mysli, že jeho opatření jsou jen prostředky ke splnění úkolů státního zastupitelství. Státní zástupce chrání informace, které získal při výkonu své působnosti.

Státní zástupce v mezích zákona a prostředky mu svěřenými vždy hledá spravedlnost a je připraven přijmout jakákoliv skutková zjištění, která z provedených šetření vyplynou.

Jestliže poznatky, které má státní zástupce k dispozici, nasvědčují existenci zákonného důvodu pro výkon působnosti státního zástupce nebo státního zastupitelství, postupuje státní zástupce iniciativně tak, aby rychle a spolehlivě zjistil skutečný stav věci a podle výsledku učinil odpovídající opatření.

Státní zástupce nesmí na jiné orgány, instituce nebo jiné subjekty nedůvodně přenášet výkon takové činnosti, k níž je zákonem oprávněn sám. V trestních věcech nevyčkává na trestní oznámení, má-li konkrétní a důvěryhodné poznatky o spáchání trestného činu. Rovněž nesmí vyčkávat na podnět, aby zrušil rozhodnutí, které je oprávněn zrušit, je-li mu zřejmé, že je nezákonné. Neopouští bezdůvodně v běhu trestní řízení tam, kde pro to nejsou zákonné

Požadavky na státního zástupce:

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2001, sp. zn. 11 Zp 29/2001:

- **Schopnost činit kvalitní rozhodnutí patří k základním předpokladům způsobilosti k výkonu funkce státního zástupce.**

Rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1. 12. 2006, sp. zn. 2 Ds 2/2006:

- **Výkon funkce státního zástupce vyžaduje nejen značné penzum odborné zdatnosti a teoretických vědomostí, jakož i praktických vědomostí v této sféře, ale mimo jiné také značný morální kredit, neboť funkce státního zástupce je obecně spojena s velkou prestiží ve společnosti**

Neodbornost postupu:

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 3. 4. 1996, sp. zn. 2 Spr 87/96:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud ve 28 trestních věcech, které vrátí vyšetřovateli podle § 174 odst. 2 písm. d) trestního řádu, nedá pokyn kanceláři k vyznačení tohoto postupu v příslušném rejstříku a tím tak **nezajistí řádný podklad pro vypracování výkazů okresního státního zastupitelství za příslušný měsíc.**

Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 11. 2008, sp. zn. 3 Ds 20/2008:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **neučiní žádné opatření** k předložení spisu nadřízenému orgánu k rozhodnutí o stížnosti, a to v pěti případech po dobu od jednoho roku a dvou měsíců do více než dvou let.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 2. 6. 2014, sp. zn. 12 Ksz 2/2014:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **přehlédne změnu právní úpravy a vydá policejnímu orgánu příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků, ač takový příkaz může v přípravném řízení vydat pouze soudce, a takovým jednáním zapříčiní nezákonnost policejním orgánem provedené prohlídky jiných prostor a pozemků.**

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 16. 6. 2014, sp. zn. 12 Ksz 3/2014:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **nepodá odvolání proti rozsudku, a to v neprospěch obžalovaného do výroku o trestu**, kterým byl obžalovanému uložen trest zcela zjevně nepřiměřeně nízký.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 21. 6. 2012, sp. zn. 12 Ksz 7/2012:

- Skutková podstata kárného provinění státního zástupce podle § 24 odst. 1 věty první zákona o státním zastupitelství, byla naplněna, jestliže kárně obviněný **dlouhodobými prodlevami zaviněně porušil svou povinnost předložit usnesení o zastavení trestního stíhání Nejvyššímu státnímu zastupitelství** podle § 173a trestního řádu, a pokynu obecné povahy č. 8/2009, jenž je vydán podle § 12 odst. 1 zákona o státním zastupitelství, a který ukládá splnit tuto povinnost ve lhůtě jednoho týdne od nabytí právní moci.

Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 11. 2008, sp. zn. 3 Ds 22/2008:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud ve snaze zakrýt svá pochybení při vyřizování věci **padělá obsah dozorového a trestního spisu** tím, že z nich vyjme jím v minulosti vyhotovené usnesení a nahradí je usnesením jiného obsahu.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 21. 6. 2012, sp. zn. 12 Ksz 5/2012:

- Státní zástupce poruší povinnost podle § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství, spočívající v povinnosti vykonávat funkci nestranně a odborně, jestliže se sám **ujme vyřízení trestního oznámení, třebaže je zřejmé, že není věcně a místně příslušný a trestní oznámení směřuje proti němu osobně**.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 9. 2. 2015, sp. zn. 12 Ksz 11/2014:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **nadbytečně a bezdůvodně zadá provedení překladu policejního spisu**.

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 27. 8. 1997, sp. zn. 2 Spr 586/97:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud ve vazební trestní věci, kde byla věc vrácena okresním soudem státnímu zástupci k došetření, po dobu cca 5 týdnů bez závažného důvodu **nepostoupí věc vyšetřovateli s pokynem k doplnění, ani neprovede jiný úkon**.

Průtahy v řízení:

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 21. 2. 2001, sp. zn. K 107/2000:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud je **nečinný v extradičním řízení po dobu 1 měsíce**, a to přesto, že věc byla Ministerstvem spravedlnosti označena jako velmi urgentní.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 13. 9. 2012, sp. zn. 12 Ksz 9/2012:

- Skutková podstata kárného provinění státního zástupce je naplněna, jestliže státní zástupce v rozporu se zásadou postupovat svědomitě a bez zbytečných průtahů podle § 24 odst. 1 věty první zákona o státním zastupitelství, **byl zaviněně dlouhodobě nečinný a přes opakované podněty oznamovatelky nepřezkoumal postup policejního orgánu.**

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 23. 5. 2000, sp. zn. K 102/2000:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud způsobí vážné průtahy v trestním řízení tím, že při výkonu dozoru nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení **neprovede v trestní věci žádnou prověrku postupu vyšetřovatele a nezjistí tak podstatné vady trestního řízení, pro které byla věc po podání obžaloby vrácena soudem státnímu zástupci k došetření.**

Průtahy v řízení:

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 13. 2. 2002, sp. zn. K 103/2001:

Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud byl v **řadě věcí nečinný, a to i z důvodu své nerozhodnosti.**

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 16. 9. 2010, sp. zn. 12 Ksz 6/2009:

- **Nečinnost státní zástupkyně v době pracovní pohotovosti** za situace, kdy policejní orgán žádá o součinnost při stíhání nebezpečných pachatelů na útěku, zakládá kárnou odpovědnost za kárné provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 29. 6. 2015, sp. zn. 12 Ksz 4/2015:

- Státní zástupce aktivně nevykonával dozor v přípravném řízení a opakovaně **bez provedení prověrky spisu prodlužoval lhůtu ke skončení prověřování**, a tímto postupem tak nezjistil průtahy na straně policejního orgánu.

Pochybení ve vazebním řízení:

Rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 3. 2008, sp. zn. 2 Ds 1/2008:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **opomene po uplynutí nejdelší přípustné doby trvání vazby propustit obviněného za vazby na svobodu.**

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 15. 11. 2013, sp. zn. 12 Ksz 4/2013:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **náležitě nevěnuje zvýšenou pozornost vazebním věcem, přehledně nevyšší přípustnou dobu trvání vazby a nepropustí obviněného z vazby po jejím uplynutí.**

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. 12 Ksz 10/2014:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **po obdržení podnětu k podání návrhu na vzetí obviněného do vazby tohoto ve lhůtě 48 hodin ani nepropustí ze zadržení, ani nepodá návrh na vzetí obviněného do vazby soudu.**

Neplnění pokynů:

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 3. 3. 2009, sp. zn. 2 Skno 3/2008:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **opakovaně úmyslně neplní zákonné pokyny svého vedoucího státního zástupce, týkající se konkrétních trestních věcí.**

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 27. 6. 2001, sp. zn. K 105/2001:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **odmítne vykonávat dozor v jemu přidělené trestní věci, aniž by pro to měl zákonné důvody a odmítne splnit pokyn vedoucího státního zástupce k pokračování ve výkonu dozoru, aniž by odmítl splnit takový pokyn pro jeho nezákonnost.**

Z kárné praxe :

IV. Důvěryhodnost

Jedná se o důvěryhodnost státního zástupce na pracovišti i před veřejností – veřejným míněním. Důvěryhodnost svou i státního zastupitelství buduje státní zástupce dodržováním shora uvedených principů zejména na pracovišti a dále důstojným a čestným chováním zejména v osobním životě.

Státní zástupce dodržuje zákony – svým spoluobčanům by měl být vzorem v jejich dodržování. Víra státního zástupce v jemu svěřené poslání posiluje důvěru veřejnosti ve státní zastupitelství. Státní zástupce by proto měl jak svým výkonem funkce, tak i svým osobním životem dávat najevo zejména to, že dodržování právních předpisů je pro něj důležitou hodnotou.

Proti cti státního zástupce je jakékoliv zneužívání jeho funkce k osobním výhodám. Takovým zneužitím je zejména, jestliže státní zástupce vzhledem ke své funkci přijímá bezdůvodná finanční nebo jiná plnění, vyžaduje neodůvodněné slevy nebo bezplatné služby, snaží se vyhnout postihu za přestupky a správní delikty, snaží se na úřadech získat neoprávněné výhody při projednávání soukromých věcí, zneužívá pracoviště k soukromým aktivitám, zneužívá k soukromým účelům úřední symboly a jiným způsobem se snaží využít své funkce k podpoře osobních zájmů.

Zpochybněním důvěryhodnosti státního zástupce je rovněž zneužití státního zastupitelství nebo jeho obchodních vztahů ve prospěch svůj nebo jiné osoby.

Státní zástupce nesmí zpochybnit svou důvěryhodnost způsobem své účasti na politické činnosti, náboženských nebo jiných občanských aktivitách. Zejména se žádným způsobem neúčastní činnosti nedemokratických subjektů, které zastávají názory neslučitelné se základními principy demokratického právního státu tak, jak jsou tyto principy vyjádřeny zejména ve Všeobecné deklaraci lidských práv a dalších mezinárodních smlouvách, Ústavě a Listině základních lidských práv a svobod. S takovými nedemokratickými subjekty ani nespojuje své zájmy.

Rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. 10. 2007, sp. zn. 2 Ds 2/2007:

- I. Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **ponechá bez dozoru na viditelném místě v osobním automobilu kuffík se spisy státního zastupitelství, které obsahují osobní údaje obviněného a dalších osob.**
- II. Spisy státního zastupitelství je možno brát mimo pracoviště, v čemž nelze spatřovat nic protiprávního, a taková praxe je běžná nejen u státních zástupců, ale i soudců, příp. u jiných tradičních právnických profesí. Tyto spisy je však v takovém případě třeba dostatečně zabezpečit proti zneužití.

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 12. 7. 1995, sp. zn. 2 Spr 336/95:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud jako **vedoucí státní zástupce ponechá při stěhování státního zastupitelství v trezoru na původním pracovišti písemné materiály označené jako „tajné“ a „přísně tajné“**, přičemž po vyřazení trezoru a jeho převedení do vlastnictví fyzické osoby jsou touto osobou tyto listiny nalezeny a spáleny.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 27. 4. 2010, sp. zn. 12 Ksz 1/2009:

- **Ztráta USB flash disku** státním zástupcem za situace, kdy na něm byla uložena v elektronické podobě část trestního spisu, naplňuje skutkovou podstatu kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 4. 2. 1999, sp. zn. K 103/98:

- I. Státní zástupce se dopustí kárného provinění tím, že se opakovaně po delší dobu dostavuje na pracoviště bez řádné omluvy a **udání důvodu se zpožděním v rozmezí 30 minut až 2,5 hodiny a v jednom případě se bez omluvy a udání důvodu nedostavil na pracoviště během pracovní doby vůbec.**
- II. Občasné, byť i neomluvené, pozdní příchody na pracoviště v trvání 15 až 30 minut nemohou v zásadě dosáhnout dostatečně vysokého stupně škodlivosti, jestliže si státní zástupce jinak své úkoly plní.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 1. 11. 2013, sp. zn. 12 Ksz 2/2013:

- Neoznámení a neprokázání překážek v práci ze strany státního zástupce zaměstnavateli při **absenci v práci.**

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 27. 8. 1997, sp. zn. 2 Spr 523/97:

- K **neoprávněnému používání titulu „JUDr.“.**

Z kárné praxe :

V. Důstojnost a vystupování

Státní zástupce jedná slušně ve vztazích ke svým kolegům, se zástupci jiných orgánů, se stranami a ostatními osobami, s nimiž přichází služebně do styku. Chová se slušně a korektně i ke kolegům zastávajícím opačné názory, k podřízeným státním zástupcům a dalším zaměstnancům, policistům, nad jejichž postupem vykonává dozor, i k osobám obviněným z trestného činu. Vždy pamatuje na to, že slušné vystupování a věcná a klidná argumentace posiluje autoritu.

Rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3. 5. 2007, sp. zn. 2 Ds 3/2006:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud se neuctivě chová k vedoucímu státnímu zástupci.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 5. 3. 2013, sp. zn. 12 Ksz 13/2012:

- Jednáním na pracovišti spočívajícím **v neuctivých verbálních i fyzických projevech** vůči kolegyni státní zástupkyni, která je vnímala jako nevídané a nevhodné, je porušena povinnost státního zástupce podle § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství, vystříhat se všeho, co by mohlo ohrozit vážnost funkce státního zástupce, a podle § 24 odst. 4 citovaného zákona, zachovat náležitou úctu k ostatním státním zástupcům.

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 31. 5. 1999, sp. zn. K 101/99:

- Státní zástupce v žádném případě nesmí **být hrubý k žádnému stěžovateli, a to v zásadě bez ohledu na to, jak se chová sám stěžovatel**. I v případě hlučného či jinak nevhodného chování stěžovatele je státní zástupce povinen jednat zdvořile a je-li nutno trvat na určitém stanovisku či opatření, je státní zástupce povinen učinit je sice rozhodně avšak klidně, slušně a korektně s plným respektováním osoby podatele.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 18. 7. 2011, sp. zn. 12 Ksz 1/2011:

- **Hrubě neslušné chování státní zástupkyně na veřejnosti** spojené s agresivitou a urážkami strážníků obecní policie a policistů Policie České republiky řešícími důsledky takové hrubé neslušnosti odůvodňuje uložení nejpřísnějšího kárného opatření, odvolání z funkce.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 5. 3. 2013, sp. zn. 12 Ksz 13/2012:

- Přítomnost na pracovišti **pod vlivem alkoholu** v rozporu s povinností vyplývající z § 106 odst. 4 zákoníku práce z roku 2006 rovněž snižuje a ohrožuje vážnost funkce státního zástupce podle (§ 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství).

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 12. 2. 1998, sp. zn. K 104/98:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud **konzumuje alkohol** na pracovišti v množství větším než malém.

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 23. 9. 1998, sp. zn. K 107/98:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud se opakovaně dostavuje na pracoviště **ve stavu opilosti** nebo ve stavu abstinenčních příznaků a v tomto stavu působí jako státní zástupce i u hlavního líčení nebo veřejného zasedání, přičemž stav opilosti nebo abstinenční příznak jsou na něm zjevně patrné.

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 14. 12. 1994, sp. zn. 2 Spr 754/94:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud se dostaví **ve stavu opilosti** na setkání soudců a státních zástupců s ministrem spravedlnosti (tedy mimo své pracoviště) a tam v důsledku své opilosti naruší program takového setkání.

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 5. 4. 1995, sp. zn. 2 Spr 541/94:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud se po schváleném opuštění pracoviště vrátí na pracoviště v **silně podnapilém stavu**.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2006, sp. zn. 2 Skno 1/2006:

- Účast státního zástupce na soudním jednání **ve zjevně podnapilém stavu** poškozují důvěru státního zastupitelství v očích veřejnosti.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. 12 Ksz 6/2010:

- Odmítnutí dechové zkoušky na alkohol u státní zástupkyně, jež několik desítek minut předtím upadla na schodišti vstupní haly pracoviště a **jevila známky obtížné koordinace pohybu** a pomalé mluvy, za přítomnosti vjemu silné aromatické látky, představuje porušení povinností uložených zákoníkem práce z roku 2006 a zákonem o státním zastupitelství, a tedy i kárné provinění (§ 28 zákona o státním zastupitelství).

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 2. 6. 2014, sp. zn. 12 Ksz 6/2013:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud se v době nařízené pracovní pohotovosti (dosažitelnosti) uvede **požitím alkoholu a léků do stavu, který vylučuje vykonávání funkce státního zástupce.**

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 14. 7. 1999, sp. zn. K 112/98:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud se zúčastní jako člen poroty akce, během níž soutěží dívky v různých kategoriích či dovednostech včetně striptýzu, ačkoliv si je vědom, **že dívka vybraná porotou bude v závěru akce vydražena a vydražitelem může být nahá omyvána šampaňským.**

•

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 19. 7. 2002, sp. zn. K 108/2001:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud ve snaze ovlivnit průběh řešení dopravní nehody, kterou způsobil, započne před hlídkou Policie České republiky **prohlašovat, že je státní zástupce, a prokazuje se služebním průkazem státního zástupce.**

Mediální vystupování

Rozhodnutí kárného senátu státního zastupitelství při Nejvyšším státním zastupitelství ze dne 14. 7. 1999, sp. zn. K 112/98:

- Státní zástupce se dopustí kárného provinění, pokud v souvislosti s věcí, nad kterou vykonává dohled, označí bez reálného důvodu ve sdělovacích prostředcích **projevy obhájců v této věci jako spadající do sféry organizovaného zločinu.**

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 29. 9. 2009, sp. zn. 12 Ksz 2/2008:

- Státní zástupce poskytne médiím (tisku) informace o svých osobních vztazích z minulosti, které sám deklaruje jako - pro veřejnost hodnotící důvěryhodnost státního zástupce - nepochybně znepokojující až šokující, **přičemž své setrvání ve funkci odůvodní za těchto okolností ryze materiálními motivacemi.**

***„Jakkoli je spravedlnost pro každé
společenství nesmírně důležitá, přece však
sama nestačí. Předně se představa
spravedlnosti opírá o jistou základní důvěru
mezi lidmi“***

Děkuji .....